

PETJE - Zaključil se je **Europa Cantat** Ljubljanski festiva postal »fleksival«

LJUBLJANA – Slovenska prestolnica je od 17. do 22. julija dočkala izvedbo festivala **Europa Cantat**, največjega evropskega zborovskega dogodka. **Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti** in evropsko zborovsko združenje ECA sta se morala kot organizatorja sprijazniti z mnogimi spremembami, ki so preizkusile tudi najbolj trdne živce: omejitev programa, odpoved množičnih dogodkov, upoštevanje spreminjajočih se sanitarnih omejitev. Kot je pravilno povedal predsednik glasbene komisije ECA Jean Claude Wilkens, je festival postal »fleksival«, saj so se organizatorji sproti prilagajali novim razmeram. Najhujši udarec je bila zagotovo nujna odpoved izobraževalnih delavnic, ki s skupnim petjem (open singing) predstavljajo jedro festivalskega programa. Kar pomeni, da je moralo udeležbo odpovedati približno 2600 prijavljenih pevcev in prostovoljcev iz tridesetih držav. Ostali so koncerti slovenskih in gostujočih skupin, med katerimi je nazadnje odpovedala prisotnost ena najbolj pričakovanih, in sicer britanska zasedba Tenebrae (koncert bo kot podaljšek festivala zaživel septembra).

Na noge postavili celo televizijo

Čeprav naj bi vse kazalo na skrajšnje črtanje celotnega festivala, je trmasta želja po potrjevanju vere v moč zborovskega petja in v njegov prerod vodila še do zadnje od mnogih zasilnih rešitev. Izobraževalni del je našel nov okvir na festivalski televiziji, z možnostjo popolnoma brezplačnega ogleda. V rekordnem času in z bistveno pomočjo akademije AGRFT je festival krstil namreč nove in sodobno opremljene prostore ljubljanske akademije, kjer je vsak dan poskrbel za deveturni program s tečajji, skupnim petjem, intervjuji, dnevno reportažo, predstavitev zborovskih projektov. Vodja projekta je bil režiser RTV-ja in asistent za televizijsko režijo na akademiji Aljaž Bastič, ki je z ekipo študentov omogočil 54 ur oddajanja, ki so zaobjele celoto izobraževalnih tečajev. Teme tridesetih predavanj (s predavatelji v studiu ali na spletni povezavi) in pogovorov so

raziskovale zborovski svet iz mnogih zornih kotov, od predstavitve skladateljev do vokalne tehnike, od zdravstvenih aspektov do novih digitalnih sredstev in zborovskih projektov. V televizijski program je bil vključen tudi open singing z Janom Schumacherjem. Za vse vsebine, vodenje in moderiranje je poskrbela mednarodna ekipa pevcev in dirigentov, ki jo je koordinirala Joži Vovk. Televizija je bila eden glavnih odrov festivala in posnetki vseh predavanj, delavnic in pogovorov so zdaj dostopni v arhivskem predalu na spletni strani festivala.

Izven televizijskega mehurčka so se dogajali koncerti (načrt je podpisala programska vodja Mihela Jagodic), ki so bili najbolj vidno znamenje festivala v mestu. Slavnostno odprtje v Cankarjevem domu je prikazalo dialog med slovensko ljudsko zakladnico in drugimi glasbenimi kulturami, z zanimivimi priredbami v izvedbah gostov, kot sta bili ustanoviteljica priznane švedske skupine The Real Group Katarina Henryson in vokalistka skupine New York Voices Kim Nazarian. Večer je predvajal v živo prvi program slovenske radiotelevizije, saj je ob elegantno izvedenem glasbenem sporedu vseboval tudi institucionalni del s pozdravi predsednika države in častnega pokrovitelja festivala Boruta Pahorja ter ministra za kulturo Vaska Simonitija.

Raziskovali različne razsežnosti petja

V naslednjih dneh je koncertni program raziskoval različne razsežnosti zborovskega petja. Danska vokalna skupina Postyr je povezala glasove z elektroniko, bolj klasični pristop v širokem časovnem razponu pa je zaznamoval nemško skupino Singer Pur, ki je predstavila program o ženski glasbeni ustvarjalnosti, slovenski vokalni orkester Perpetuum jazzile je podaril energetsko nabit večer na Kongresnem trgu, medtem ko je švedska moška skupina Ringmasters prikazala značilno barbershop petje. Med gosti sta bila avstrijski in katalonski mladinski zbor, ki sta skupaj z mladimi slovenskimi pevci nastopila pod vod-

stvom priznanega latvijskega dirigenta Marisa Sirmaisa. Zapel je tudi Evropski mladinski zbor, ki deluje pod okriljem ECA.

Levji delež (tudi zaradi težav s potovanji in sanitarnimi predpisi) so imeli slovenski zbori, na primer v okviru revije skupin, ki so se prijavile na žal odpovedane delavnice (med njimi openski dekliški zbor Vesela pomlad). Zapeli so tudi Zbor Slovenske Filharmonije, Dekliški zbor sv. Stanislava, zbor Megaron in Komorni zbor konservatorija za glasbo in balet. Skoraj vsi nastopajoči so poudarili, da je bil koncert v Ljubljani njihov prvi nastop po dolgem premoru, kar je pri vseh povečalo čustveno doživljanje dogodka. Zbori so bili v teh dneh simbolično prisotni tudi v podobah fotopromenade na Jakopičevem sprehajališču v Tivoliju, ki je nastala na osnovi mednarodnega natečaja.

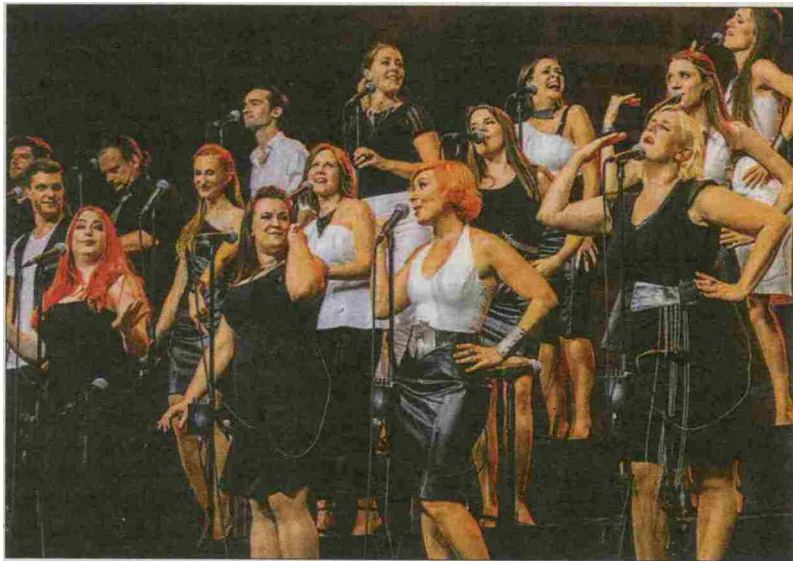
Vsak festival **Europa Cantat** predvideva na zaključni slovesnosti tudi predajo poslovs naslednjim organizatorjem. Čeprav se festival dogaja vsaka tri leta, tokrat prvič ni bilo države, ki bi prevzela to odgovornost. Konec pandemije je namreč zaenkrat upanje z nedoločenim terminom in stresna izkušnja slovenske ekipe **JSKD** ni spodbudila k dodatnemu tveganju. Mogoče pa ne bo treba počakati tako dolgo do naslednjega festivala, če bodo globalne razmere omogočile bolj zanesljivo načrtovanje.

Vodja festivala Urška Bittner Pipan je medtem predala festivalsko taktirko organizatorjem dveh dodatnih dogodkov ECA, kot sta Leading Voices (evropski dnevi za strokovnjake zborovskega področja), ki bo od 27. do 31. julija 2022 v Utrechtu, in **Europa Cantat Junior** v Vilniusu (15. -24. julij 2022). »Zmaji imajo čarobno moč in te dandanes še kako potrebujejo organizatorji mednarodnih zborovskih prireditev,« je priznala vodja festivala, ko je izročila kolegicama simbol mesta Ljubljana.

Trmasta vztrajnost je privabila v Ljubljano pojočo Evropo, čeprav na nekoliko drugačen način. Kot je na slovesnosti povedal predsednik ECA Carlo Pavese, je izvedba festivala pokazala, da je skupno petje možno tudi

v danih okoliščinah. Že samo petje pod masko, srečanje z zborovskimi navdušenci iz 32 držav, izvedba odmevnih zborovskih koncertov je podarila neprecenljivo iskro upanja in vpogled v nov začetek.

Rossana Paliaga

Z energijo nabit vokalni orkester Perpetuum jazzile